

FM: 2022. gada maijā apstrādes rūpniecībā pusi no 7,5% izaugsmes nodrošināja metālu ražošana

Publicēts: 04.07.2022.

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Latvijas apstrādes rūpnieki šā gada maijā, neskatoties uz šā brīža sarežģīto ekonomisko situāciju, turpina uzrādīt saražoto apjomu stabilu pieaugumu 7,5% apmērā salīdzināmās cenās, liecina Centrālās statistikas pārvaldes jaunākie publicētie dati. Kopējā rūpniecības nozares izaugsme maijā veidoja 5,3%, samazinājumu uzrādot elektroenerģijai un gāzes apgādei un tuvu pērnā gada līmenim saglabājoties ieguves rūpniecības izlaidei.

Piecu mēnešu griezumā apstrādes rūpniecībā bijusi 6,9% izaugsme, ko noteica pieaugumi metālu ražošanā, kokrūpniecībā un būvmateriālu ražošanā. 3,3% pieaugums – arī ieguves rūpniecībā, bet elektroenerģijas un gāzes apgādē kritums par 13,7%.

Ievērojamu devumu apstrādes rūpniecības izaugsmē maijā veidoja metālu ražošana, kas gada griezumā pieaugusi par 381,6%. Smago metālu pieejamība ir kļuvusi ļoti apgrūtināta, sākoties karadarbībai Ukrainā. Absolūti lielākā daļa metālu līdz šā gada martam tika importēta no Krievijas, taču, sākoties karadarbībai, sadarbība ar Krievijas metālu ražotājiem tika pārtraukta, veidojoties metālu deficītam, kā rezultātā vietējie metālu ražotāji palielinājuši savas ražošanas jaudas.

Bet lielākajā apstrādes rūpniecības apakšnozarē – kokrūpniecībā – ražošanas apjomi šā gada maijā bijuši par 1% zemāki nekā pērnā gada maijā, kas ir pirmais samazinājums gada griezumā kopš šā gada janvāra. Savukārt mēbeļu ražošana maijā uzrādījusi 14,8% pieaugumu. Jāpiebilst, ka koksnes cenas pasaulē ir samazinājušās līdz pērnā gada septembra līmenim, kad sākās cenu pieaugums, kas ilga līdz 2022. gada martam.

Turpretī izaugsmi uzrādīja tādas nozīmīgas nozares kā būvmateriālu (+9,9%) un gatavo metālizstrādājumu (+5,7%) ražošana. Būvmateriālu ražošanas pieaugums gada griezumā turpinās jau kopš pērnā gada oktobra, savukārt gatavo metālizstrādājumu izlaide augusi kopš 2021. gada marta. Gan būvmateriālu, gan metālizstrādājumu pieprasījums pēdējos mēnešos palielinājies vietējā tirgū, samazinoties iespējām importēt lētus materiālus no karā iesaistītajām valstīm.

Pārtikas preces šā gada maijā ražotas par 2,6% vairāk nekā pērnā gada maijā, kas ir lielākā izaugsme kopš pērnā gada aprīļa. Tomēr pārtikas ražošana ir viena no energoietilpīgākajām apstrādes rūpniecības nozarēm. Strauji augošās minerālmēslu, lopbarības un elektroenerģijas cenas rada rūpniekiem izaicinājumus, rezultātā paaugstinot gala produktu cenas, kas tālāk ietekmē patērētājus. Spēcīgu izaugsmi turpina uzrādīt dzērienu ražošana, aprīlī pieaugumam sasniedzot 16,8%.

Ražošanas apjomi pieauguši arī tādās apstrādes rūpniecības grupās kā apģērbu ražošana (+20,5%), tekstilizstrādājumu ražošana (+13,9%), ādas un to izstrādājumu ražošana (+53,9%), poligrāfija un ierakstu reproducēšana (+15,8%) un autobūve (+22,4%). Bet samazinājums ir datoru, elektronisko un optisko ierīču (-17,3%) ražošanā.

Šā gada maijā enerģētikas nozarē fiksēts saražotās elektroenerģijas apjomu samazinājums par 24%, tostarp hidroelektrostacijās ražotie apjomi bijuši par 26,6% zemāki, bet koģenerācijas stacijās 15,5% samazinājums. Maijā elektroenerģija importēta 1,6 reizes vairāk nekā eksportēta. Bet kopējā elektroenerģijas un gāzes apgāde maijā bijusi par 11,1% zemāka nekā pērn attiecīgajā periodā.

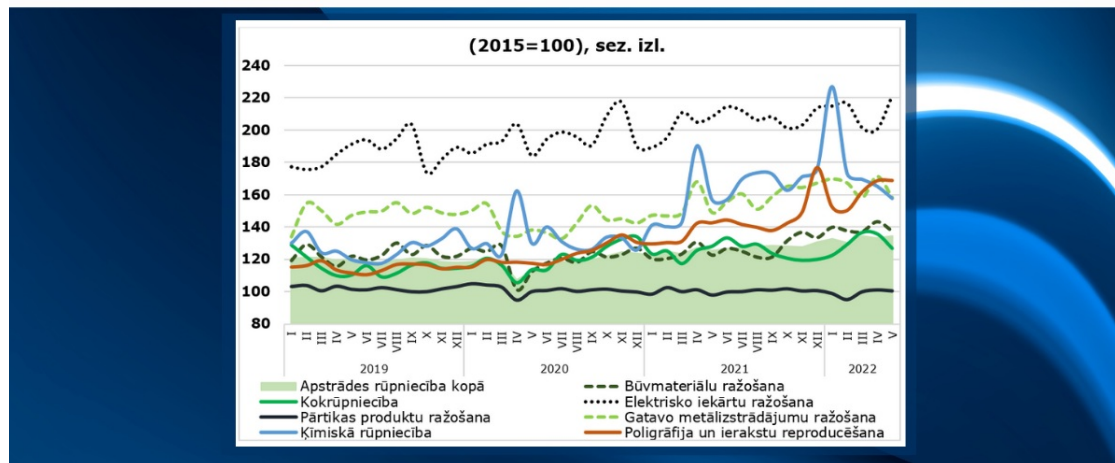
Latvijas rūpniecības nozarē turpina sadārdzināties arī ražošanas izmaksas, kas maijā augušas par 31,5% pret pērnā gada maiju. Pārliecinoši vislielākais pieaugums ir elektroenerģijas, gāzes apgādes un siltumapgādes ražošanā (+75,1%), kam seko atkritumu savākšana un apstrāde (+37,5%) un nozīmīgā kokrūpniecības (+32,3%) nozare. Ievērojami pieaugumi arī ķīmisko vielu un produktu (+30,9%), būvmateriālu (+30,8%) un iekārtu un mehānismu (+30,8%) ražošanas cenās. Jāpiebilst, ka nav nozaru, kur ražošanas izmaksas samazinājušās. Zemākie izmaksu pieaugumi ir apģērbu (+4,8%) un dzērienu (+8,5%) ražošanā.

Atbilstoši Eiropas Komisijas apkopotajiem aptauju rezultātiem, šā gada jūnijā Latvijas rūpnieku ekonomiskā sentimenta rādītājs turpināja pasliktināties un ir zemākais kopš 2021. gada februāra, kad Latvijas ekonomika sāka atgūties no Covid-19 otrā viļņa. Noskaņojuma pasliktināšanos nosaka paredzama rūpniecības aktivitātes samazināšanās turpmākajos mēnešos.

Arī kopējais Eiropas Savienības ekonomikas konfidences indekss turpina samazināties, strauji sarūkot patērētāju konfidences līmenim, kas jau sasniedz pandēmijas pirmā viļņa zemo atzīmi, bet Latvijas iedzīvotāju vidū noskaņojums par kopējo ekonomisko situāciju Latvijā jau ir krietni zem tās. Eiropas Savienībā pašreizējie ekonomiskie notikumi, kā arī karadarbība Ukrainā vislielāko iespaidu atstāj uz patērētājiem, kam seko tirdzniecības un būvniecības nozares, savukārt Latvijā negatīvā ietekme uz tirdzniecību ir viszemākā, taču uz patērētājiem vislielākā, kam seko būvniecības nozare.

Latvijas rūpniecībā joprojām turpināsies pārorientēšanās uz jauniem tirgiem pie strauji augošām ražošanas cenām. Līdz maijam rūpniecībā saražotie apjomi Latvijā ir tikai auguši, taču rūpnieki aptaujās norāda uz paredzamu ražošanas apjomu kritumu turpmākajos mēnešos.

Rūpniecības produkcijas apjoma indeksi

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-2022-gada-maija-apstrades-rupnieciba-pusi-no-75-izaugsmes-nodrosinaja-metalu-razosana>